

Välkommen till Afa Försäkrings seminarium

Psykosocialt säkerhetsklimat

3
OKT

Psykosocialt säkerhetsklimat

Rachael Tripney Berglund

School of Innovation, Design and Engineering

Division of Innovation Management

**Mälardalen
University**

> 700 dödsfall om året

(Järveholm, 2023)

4 x större risk för olyckor (bygg)

(Gómez-Salgad, 2023)

90% anser att lagen om OSA INTE efterlevs (bygg)

(byggnads, 2022)

OSA ligger bakom stressen

- **Konflikter** (Gómez-Salgad, 2023 -bygg)
- **Fysisk arbetsmiljö** (Gómez-Salgad, 2023 - bygg)
- **För hög arbetsbelastning** (in Khoshakhlagh et al, 2023)
- **Långa arbetsdagar >47 per vecka / 12h per dag** (Gómez-Salgad, 2023 - bygg)
- **Avsaknaden av resurser** (IF metal, 2023)
- **Bristande stöd från chefen** (Lopez-Garcia, 2019)
- **Pressade byggtider** (Stenberg 2016 in Arbetsmiljöverket, 2017)

Psykosocialt säkerhetsklimat

Psykosocialt säkerhetsklimat definieras som medarbetarnas delade uppfattningar om organisationens riktlinjer, praxis och procedurer för att skydda medarbetarnas psykosociala hälsa och säkerhet

Enligt PSK teori är sättet som ledningen agerar rotorsaken till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

PSK är inte samma sak som team psychological safety

Ledningen engagemang

- Ledningen adresserar problem kopplat till medarbetarnas psykisk hälsa, fort och beslutsamt
- Ledningen stödjer stress förebyggande initiativ

Ledningens prioriteringar

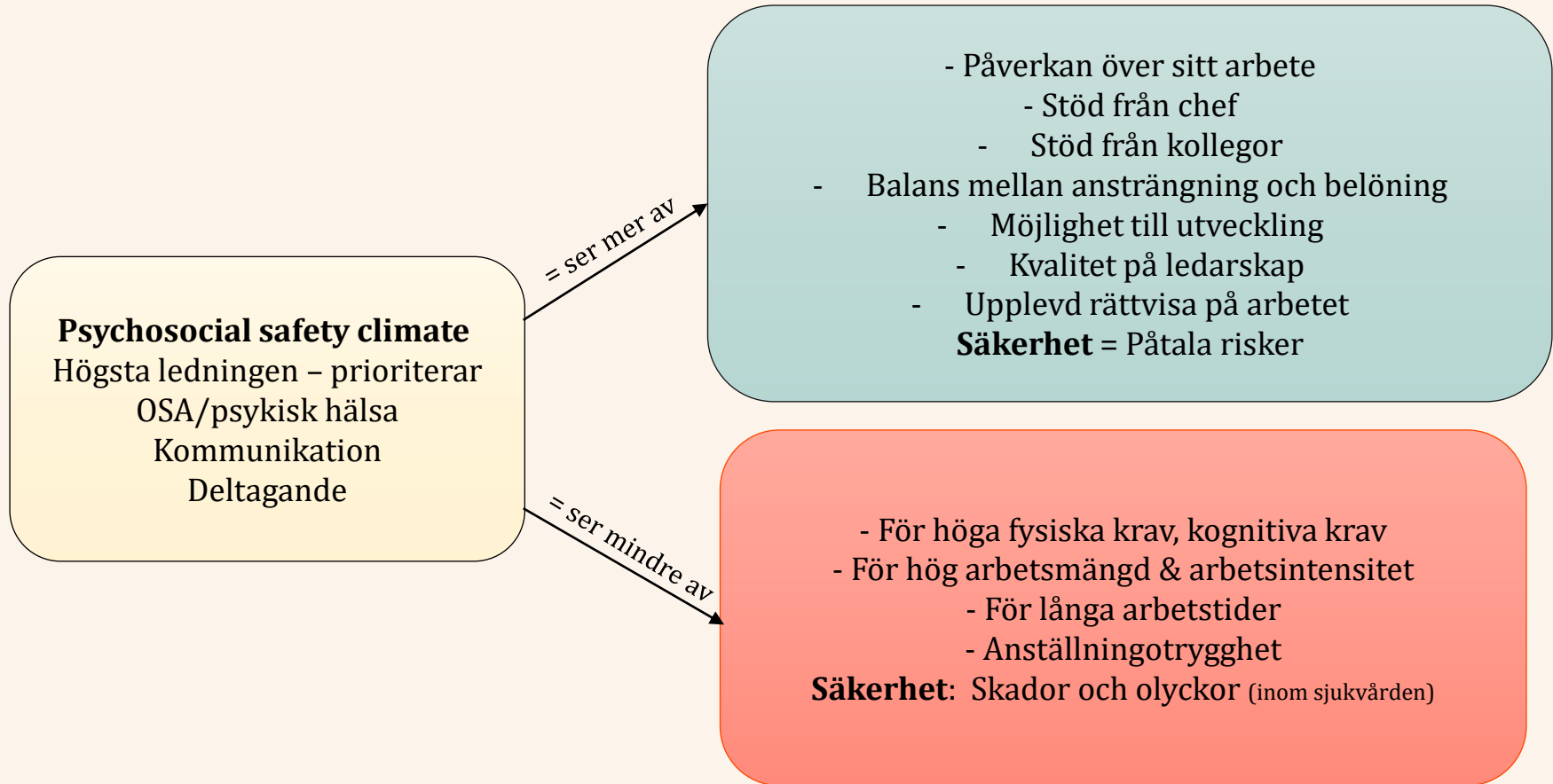
- OSA och det förebyggande arbetet är prioriterat i organisationen och är lika viktig som produktivitet

Kommunikation

- Medarbetarnas förslag kopplat till psykisk hälsa på arbetsplatsen blir lyssnad på & organisationen kommunicerar kring psykisk hälsa

Organisatorisk deltagande

- Samtliga nivåer involveras i det stress förebyggande arbetet i samverkan med facket / skyddsombud

Hög vs. låg PSK

Hög PSK

Arbetsmiljö: Balans mellan krav och resurser, möjlighet till utveckling, ingen eller väldigt lite mobbning, anställningstrygghet, mindre konflikt mellan arbete och fritid, nöjd med jobbet.

Hälsa: Bättre allmän hälsa.

Säkerhet: Ökat säkerhetsbeteende och efterlevnaden av säkerhetsrutiner, 'ok att säga till'.

Effektivitet: Arbetar effektivt. mindre sjukfrånvaro.

Låg PSK

Arbetsmiljö: För hög arbetsbelastning, konflikter mellan arbete och fritid, otrygga anställningar, obalans mellan ansträngning och belöning.

Hälsa: Utmattning, stress, depression.

Säkerhet: 'Säger inte till'.

Effektivitet: Lägre arbets kvalitet, högre personal omsättning.

PSK kan förändras

Studie 1	Studie 2
Privat och offentlig sektor	Privat sektor
Start, 4 månader & 8 månader	Start, 6 månader, 18 månader
Utbildning av mellan chefer för att agera enligt PSC principerna	Ledarledd utbildning samt arbete med OSA riskbedömningar
Resultat: PSK bättre efter 4 & 8 månader i intervention gruppen. COVID effect.	Resultat: PSK bättre efter 6 månader samt 18 månader.

Dollard & Bailey (2021). Building PSC in turbulent times.

Berglund et al. (2024). Manager-driven intervention for improved psychosocial safety climate and psychosocial work environment.

Ledningen visade engagemang

- Högsta ledningen *gör*
- Adresserar problem direkt
- Visar intresse för personalens välmående och OSA

Ledningen prioriterade

- En del av strategin
- Justera krav och resurser
- Lika viktig som produktivitet

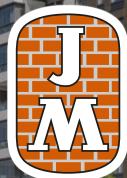
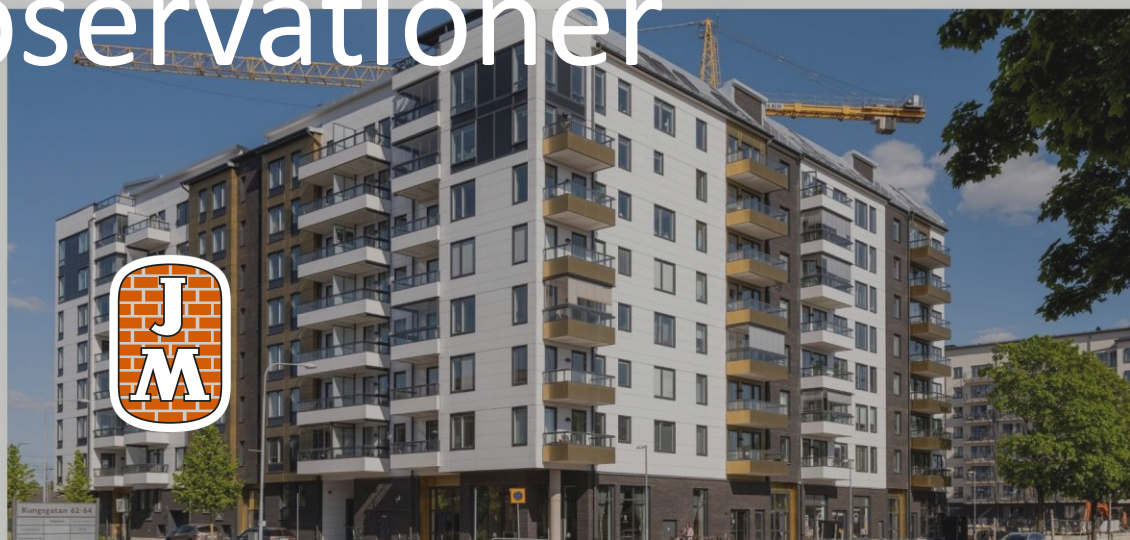
Chefer kommunicerade

- Chefen leder arbetet och lyfter ämnet med teamet
- Chefen leder utbildningen och workshops för att förbättra OSA

Deltagande på alla nivåer

- Högsta ledningen en *förebild*
- Planering och genomförande med facket/skyddsombud
- Arbetar med teamet för att förbättra OSA

JMs arbete med riskobservationer

Riskobservationer – månadsfokus juni 2021

I **juni** fokuserar vi på att öka vår inrapportering av **riskobservationer** i BIA. Forskning visar ett direkt samband mellan fler inrapporterade riskobservationer och färre olyckor. Anledningarna till det är flera:

- Vi får en chans att åtgärda risken på plats innan den hinner leda till en olycka.
- Vi kan upptäcka mönster i inrapporterade riskobservationer centralt och vidta övergripande åtgärder.
- När vi blir bättre på att uppmärksamma risker så skadar vi oss mindre.

Matematiskt samband mellan olyckor, svåra olyckor, tillbud samt risker.

ISBERGSTEORIN

HEINRICH; BIRD

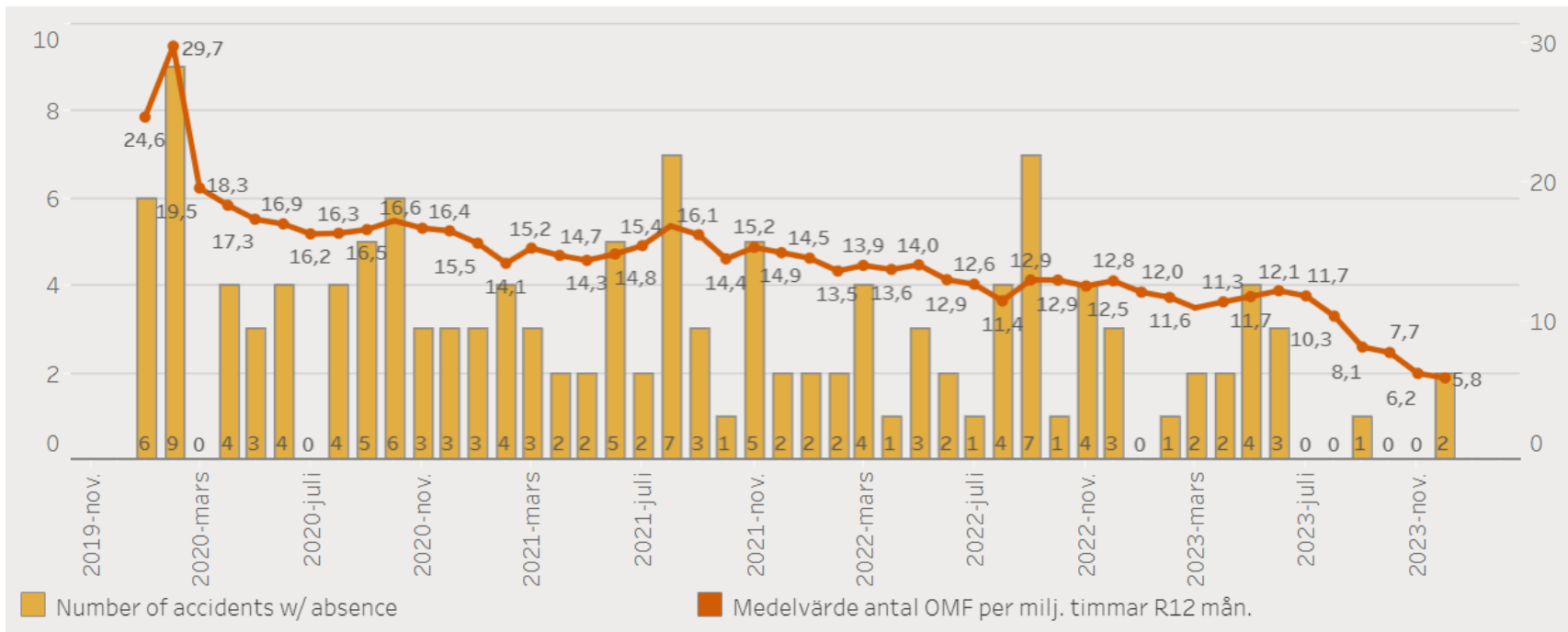

Hur har det gått?

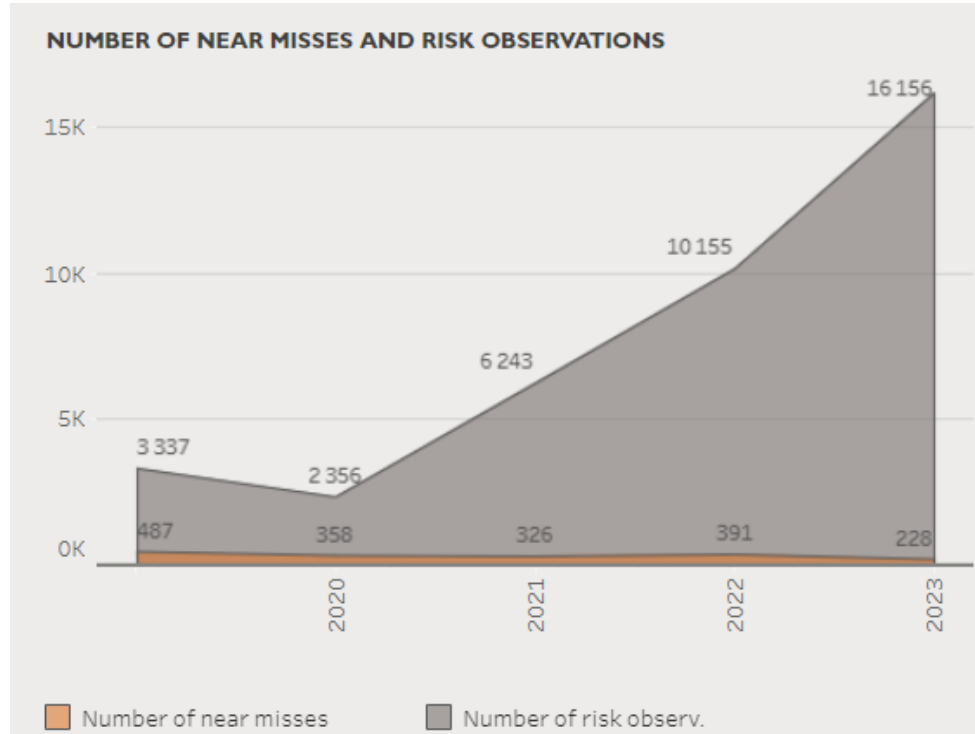
JM AB Sverige

ANTAL OLYCKOR MED FRÅNVARO PER MILJONER ARBETADE TIMMAR

JM AB Sverige

RISKOBSERVATIONER ÖVER TID

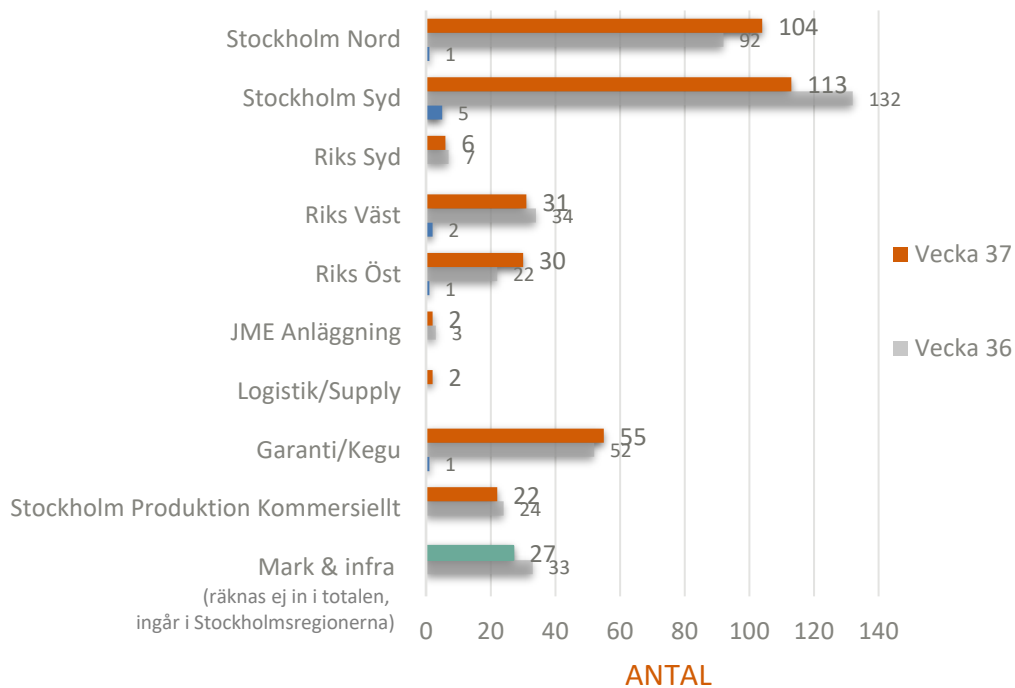

Framgångsfaktorer

Rapporterade riskobservationer i BIA

rapporterat vecka 37

Totalt antal rapporterade
riskobservationer
Vecka 36 inom parantes

365 (363)

Totalt antal rapporterade
positiva observationer
Vecka 36 inom parantes

9 (24)

Antal unika projekt som rapporterat riskobservationer
Vecka 36 inom parantes

Stockholm Nord

7 (8)

Stockholm Syd

8 (10)

Riks Syd

3 (2)

Riks Väst

3 (3)

Riks Öst

5 (4)

JME Anläggning

2 (0)

Logistik/Supply

2 (0)

Garanti/Kegu

8 (6)

Stockholm Produktion Kommersiellt

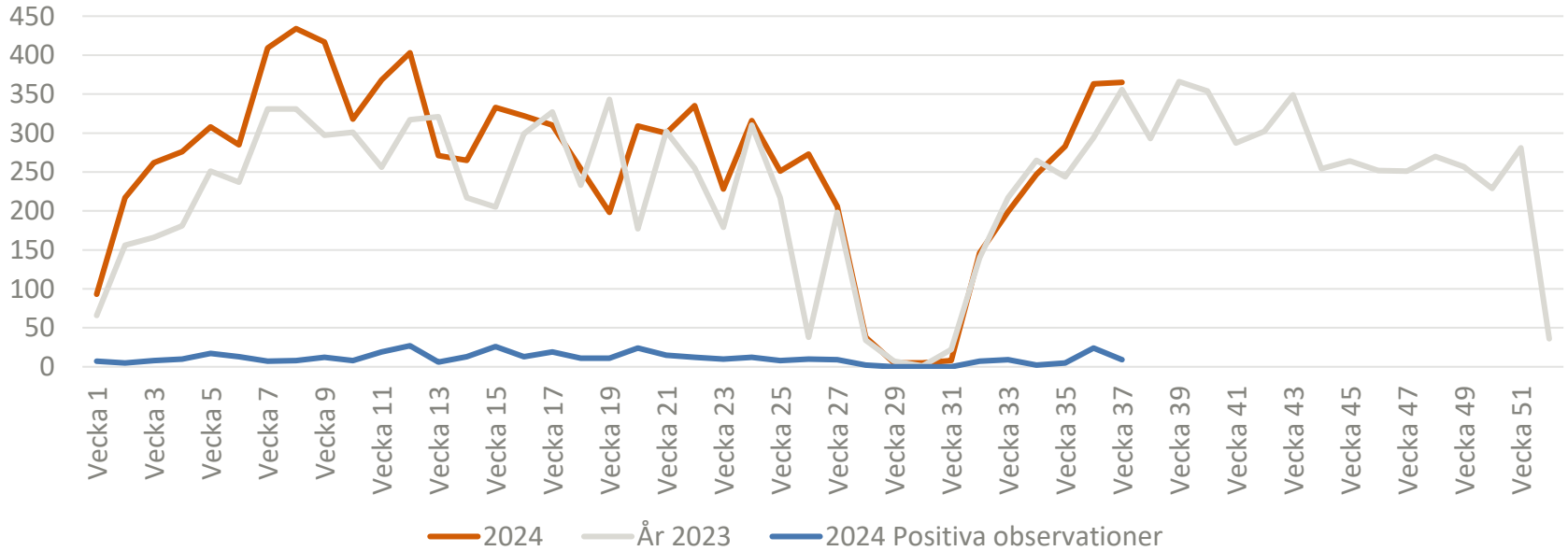
2 (1)

Mark & infra

8 (11)

Rapporterade riskobservationer i BIA

RAPPORTERADE RISKOBSERVATIONER
PER VECKA ÅR 2024, JM SVERIGE

Positiva Observationer

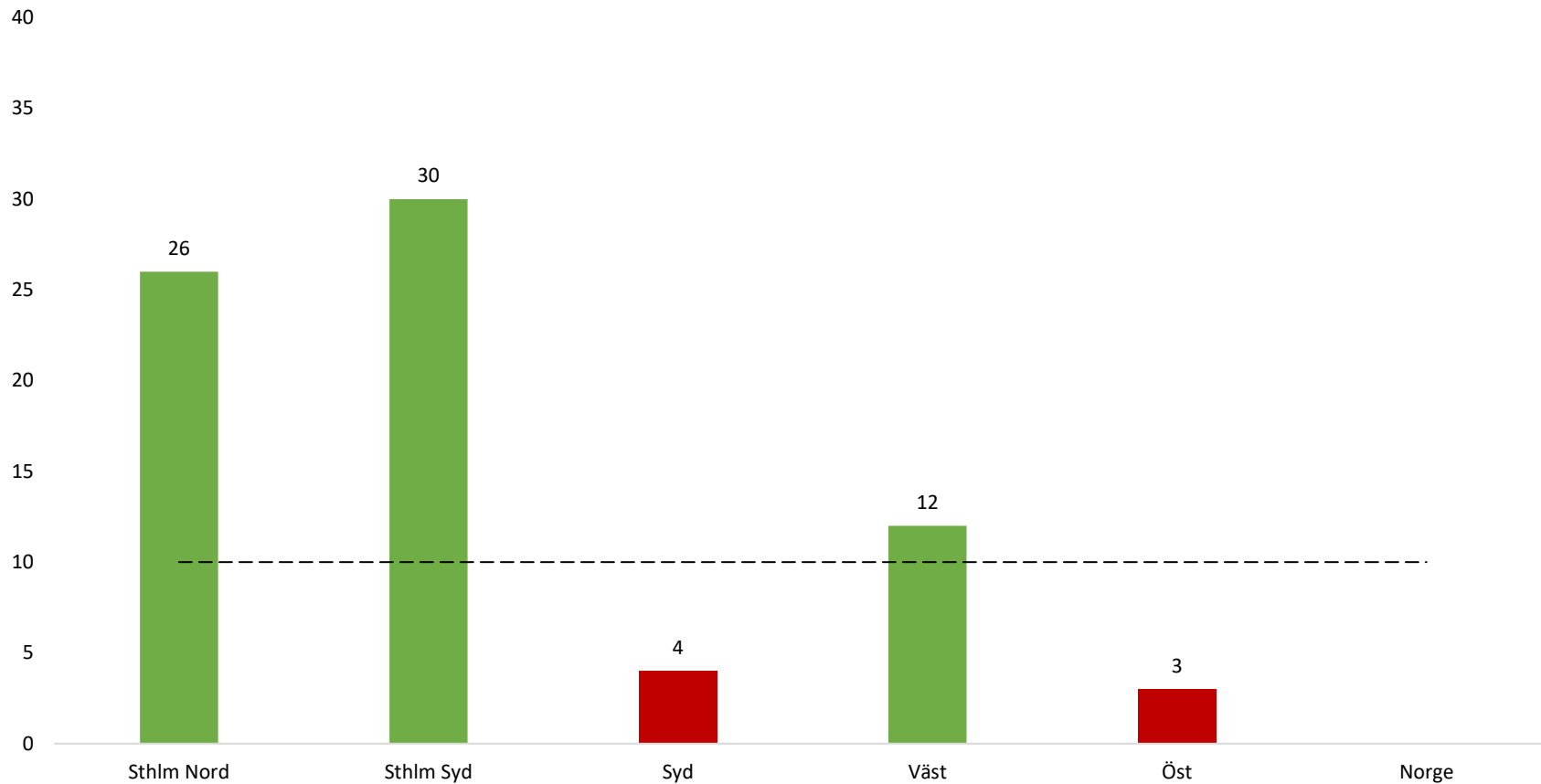
”Väl uppbyggd transportled nu när mörkret sakta kommer.”

Rapporterad av:

Jonny Nordlund
Marievik, Mark och Infra

Proaktivitetsindex

Godkänt 10

KPI Arbetsmiljö

KPI

jan-dec 2021

jan-dec 2022

Antal olyckor med frånvaro i faktiska tal samt per miljoner arbetade timmar

- Den vanligaste olyckstypen som lett till sjukfrånvaro är: "Fall i samma nivå (snubbla, halka)".
- Siffrorna är exkl. UE då vi endast räknar UE-timmar med hjälp av Håll Nollans schablon på årsbasis.

55 st olyckor med frånvaro

45 st olyckor med frånvaro

15,4 OMF per milj. timmar (HV+TJM)

12,3 OMF per milj. timmar (HV+TJM)

Antal inrapporterade riskobservationer och tillbud

- Sedan juni 2021 har vi haft stort fokus på att öka inrapporteringen av riskobservationer. Bland annat har vi tydliggjort hur rapportering går till, redovisat veckostatistik och spridit bra riskobservationer. Satsningen har varit framgångsrik och antalet inrapporterade riskobservationer har sedan dess varit högre än tidigare.
- Vi fortsätter att på olika vis uppmuntra inrapportering i våra veckoutskick till projekten.
- Varje kvartal kategoriserar vi vad som är inrapporterat och planerar centrala åtgärder kring de områden vi ser utgör återkommande problem.

6 569 riskobservationer och tillbud

10 546 riskobservationer och tillbud

Totalt antal sjukskrivningsdagar pga. arbetsrelaterade skador relativt totalt antal arbetsdagar för alla anställda

- 32 % av olyckor med frånvaro har skadetyper "Stukning, vrickning, sträckning", lika många procent har skadetyper "Sårskada".

549 sjukskrivningsdagar pga. arbetsskador av 454 544 dagar = 0,00121

496 sjukskrivningsdagar pga. arbetsskador av 465 031 dagar = 0,00107

afa
FÖRSÄKRING